

Pinksterreeks 2020

Die jaar se Pinksterreeks is gebasseer op Dr Coenie Burger se boek: *Oop deure - wat*

Openbaring ons oor die kerk se lewe en roeping leer.

Vanjaar se Pinksterreeks

Vanjaar se Pinksterreeks kom uit die boek Openbaring. Dit mag vir baie mense vreemd wees omdat ons Openbaring nie goed ken nie en amper 'n bietjie skrikkerig vir die boek is. Dit was deur die eeue so. Van die ou Kerkvaders wou die boek nie in die Bybel gehad het nie en selfs van die beroemde Hervormers het ook gesukkel het met die boek. Zwingli was baie negatief oor Openbaring en Luther selfs nog meer uitgesproke: "Die boek sê dat die mense wat hulle hou by wat in die boek geskryf is geseënd sal wees, maar die probleem is dat niemand mooi weet wat in die boek staan nie!" (vry vertaal).

Die Here het egter gesorg dat die boek bly – en dit is vandag nog hier in ons Bybels. En dit sal 'n groot fout wees as ons die boek Openbaring gaan verwaarloos in die kerk. Daar is vele kenners wat sê dat die boek 'n unieke boodskap het wat nêrens anders in die Bybel op dié manier gehoor kan word nie. Baie mense maak die fout om te dink dat dit in Openbaring oor die Antichris, oor politieke stryde en oor die eindtye gaan. Terwyl dit eintlik oor Christus en sy gemeente gaan en oor die vraag wat gemeentes te doen staan in die deurmekaar tye waarin hulle hul bevind.

Gesels oor:

1. Wat is julle indruk en ervaring van die boek Openbaring? Wat het julle geweet van die boek? Het julle dit al goed gelees?
2. Watter vier verrassings mag ons die week kry? Is dit goed wat ons kan help?
3. Hoe dink julle oor waar Jesus nou – na sy Hemelvaart – is? Is dit 'n verrassing om te hoor dat Jesus nie weg is nie, maar tussen die gemeentes wandel? Is dit hoe ons dink oor Jesus se teenwoordigheid?

Gebed:

1. Kom ons sê vir die Here dankie vir sy teenwoordigheid by ons.
2. Kom ons vra dat Hy ons oë en harte dié week sal oopmaak.
3. En kom ons bid nou reeds vir die wêreld waarin ons woon, vir die hartseer in en gebrokenheid van die wêreld.

Die Brief aan die gemeente in Efese:

**Harde werk en ywer vir die waarheid help min as ons ons eerste liefde vergeet
(Sondagaand)**

Lees Openbaring 2:1-7

1. Wat weet ons van die stad en van die gemeente?

Efese was een van die oudste stede in die destydse Klein-Asië. Dit was ook die grootste stad - in daardie tyd met 'n inwonertal van 250,000. Efese se belang het daarin gelê dat dit dié hawestad was wat toegang na Asië verleen het. (Wys kaart indien moontlik). Die stad was ook beroemd omdat die yslike tempel vir Artemis, die groot godin van Klein-Asië, daar gebou is. Van ons sal onthou dat dit een van die sewe wonders van die Antieke Wêreld was.

Volg die skakel vir die kaart:

(https://www.churchofjesuschrist.org/bc/content/shared/content/images/gospel-library/manual/10735/mapmediterranean_1246693.pdf)

Ons weet nogal heelwat van die gemeente in Efese. Uit Handeling 18-20 weet ons dat Paulus meer kere in die gemeente gekom het; by geleentheid het hy meer as drie jaar daar gebly. In Handeling 18:24v word gesê dat Apollos ook vir 'n tyd in Efese gewerk het. Uit Lukas se vertelling in Handeling 19 kan ons agterkom dat die werk in Efese uitdagend was en dat die Christene met allerhande probleme en heelwat teenkanting te doen gekry het. Tog was daar ook volop geleenthede. Paulus het die stad as 'n basis gebruik vir die verkondiging van die evangelie in Asië. In 1 Kor 16:8-9 skryf hy roerend mooi dat hy tot Pinkster nog in Efese gaan bly “want hier staan 'n groot en belangrike deur vir my oop”. Hierdie oop deur, sê hy, word gegee te midde van die feit dat “hier ook baie teenstanders (is)”. Ons sal dit meer kere in die briewe hoor dat - anders as wat ons dikwels dink! - moeilike omstandighede sending nie kan keer nie!

2. Die sterkste punt van die gemeente: hulle was ernstig oor die waarheid

Ons kan aanvaar dat daar in die tyd van Openbaring, 'n bietjie meer as veertig jaar na die stigting van die gemeente, 'n redelik sterk kerk in Efese was. Uit Johannes se brief is dit duidelik dat daar baie aktiwiteit in die gemeente was en dat 'n hele klomp goeie en lofwaardige dinge daar gebeur het. Ons hoor dat Johannes die gemeente prys vir hulle “onvermoeide arbeid” (vers 2), hulle vir volharding (ons hoor dit twee keer) en vir hulle bereidheid as om baie te verduur vir Christus se Naam (vers 3) - alles baie wonderlik eienskappe. Hierdie mense was nie bang vir werk en vasbyt nie. Maar die beste van die gemeente was hulle toewyding aan die waarheid. Vir hierdie gemeente was die waarheid baie belangrik! Daar het 'n groep in die gemeente aangekom wat beweer het dat hulle deel was van die oorspronklike apostelkring. Die gemeente was agterdochtig hieroor en het ondersoek ingestel en bevind dat die mense leuenaars was. Hulle word ook later geprys omdat hulle die dwalings van 'n ander groep, naamlik die Nikolaïete, uitgesnuif en

verafsku het. Hoe ernstig die gemeente oor die waarheid was, hoor jy in die woorde dat hulle nie “slegte mense” kon verdra nie!

3. Die gemeente se grootste fout: hulle het hulle eerste liefde verlaat

Maar dit kan ook gebeur dat ’n mens so ’n meedoënlose fokus op die waarheid te verkan neem - of dit doen op ’n manier wat nie die saak van die evangelie dien nie. Dit het in Efese gebeur. Ons hoor in 2:4 (Ou Afrikaanse Vertaling) dat Christus vir die gemeente sê: “Maar Ek het dit teen jou dat jy jou eerste liefde verlaat het”. Dit is goed om ernstig te wees oor die waarheid, maar ’n mens kan so gefokus raak op die waarheid dat jy in die proses vergeet van die liefde en van mense. Dit is belangrik dat ons die boodskap goed hoor. Jesus het nie in die eerste plek vir waarhede gesterf nie; Hy het vir mense gesterf. Die eerste en groot gebod van die evangelie, het Jesus gesê, is dat ons God sal lief hê met ons hele hart, ons hele siel, ons hele verstand en al ons kragte - en ons naaste soos onself. In 1 Kor 13 besing Paulus die liefde as die grootste van alle dinge. Kennis en geheimenisse sal verbygaan; maar die liefde bly vir ewig. Sonder die liefde is ons niks.

Dit is belangrik dat ons goed na vers 4 kyk. Die vers kan op meer as een manier verstaan word. Die Ou Afrikaanse Vertaling lees: “Maar Ek het dit teen jou dat jy jou eerste liefde verlaat het” en die meeste uitleggers het dit so geïnterpreteer dat die gemeente naasteliefde begin nalaat het. Maar die Nuwe Afrikaanse Vertaling vertaal dit anders: “Maar ek het dit teen julle: julle het My nie meer so lief as in die begin nie”. Dit is duidelik dat die Nuwe Vertaling die teks verder interpreteer en sê dat die gemeente Christus nie meer so lief as vroeër het nie. Watter een van die twee is reg? Gelukkig dink ek ons hoef nie te kies nie, want liefde vir Christus en vir ons naaste gaan gewoonlik saam.

Bavinck beskryf dit baie mooi: “Die gemeente het nie meer vir Jesus helder voor hulle gesien nie. Hulle het hulle uitsig op die kruis verloor. Hulle gebede het verskraal, hulle omgang met die Here was uitgehol, hulle blydskap in die Here amper dood. Daar het iets gestrengd, iets byna hard in hul oë gekom.” Ons sien in die Bavinck aanhaling ook die verband tussen die twee sake. As ons Jesus nie meer helder sien nie, verloor ons ons sagtheid; ons word hard en meedoënloos en ons slaan mense met die waarheid sonder dat dit vir ons te swaar is. Daar is egter ook uitleggers wat van mening is dat ons selfs nog meer in vers 4 moet hoor. Beale, een van die mees gerespekteerde uitleggers meen dat die “eerste liefde” wat hulle verloor het, ’n verwysing na die gemeente se vroeëre sendingywer is. Hy skryf: “Although they were ever on guard to maintain the purity of the apostolic teaching, the Ephesian Christians were not diligent in witnessing to the same faith in the outside world. This is what is meant when Christ chastises them for having left their first love.”

As jy dit hoor, besef jy skielik hoe vreemd dit is dat ons niks in die brief lees oor sending waarmee die gemeente besig was nie! Hulle was so gefokus op die moeilikheid in die

gemeente dat hulle nie kon begin dink aan mense buite die gemeente nie. As ons onthou hoe Paulus vanuit dié gemeente die evangelie aan “al die inwoners van die provinsie Asië, Jode sowel as Grieke” gebring het (Handn19:10), kan jy nie glo dat die Efesiërs die visie in veertig jaar se tyd totaal verloor het nie.

4. Raad van die Here: hoe 'n mens kan leer om weer lief te hê en jou passie vir die evangelie te herwin

In elkeen van die briewe praat die Here nie net reguit met die gemeente oor hulle foute nie; Hy gee ook vir hulle vaderlike raad oor hoe hulle die foute kan regmaak. Die groot uitdaging vir die gemeente in Efese was dat hulle weer moes leer om lief te hê. Die raad wat die Here vir hulle gee hoor ons in vers 5: “Dink daaraan hoe ver julle agteruit gegaan het. Bekeer julle en doen weer wat julle in die begin gedoen het” .

Ek hoor twee dinge hier. Die gemeente word opgeroep om na te dink, tot hulle sinne te kom en te besef wat die veertig jaar met hulle gebeur het. Hulle moet dink daaraan waar hulle was in die begin, onthou waarmee hulle toe besig was; hulle moet die opwinding, die passie van die beginjare - om te weet dat die Here lewe en ons lewens kan verander - om dit weer te sien en voel. Hulle moes besef dat daar iewers groot fout is nou en dat hulle nie so kan aangaan nie.

Tweedens sê die Here vir die gemeente: “Bekeer julle en doen weer wat julle in die begin gedoen het” (vers 5). Ons moenie die fout maak om te dink dat 'n mens net eenkeer tot bekering hoef te kom nie. Ons sal sien dat in elkeen van die sewe briewe die Christene opgeroep word om aan te gaan met hulle bekering en dit dieper en wyer te neem! En verder sê Johannes dat bekering nie gaan oor iets wat jy moet voel of ervaar nie; dit gaan oor iets wat ons moet doen. Beale meen dat dit spesifiek gaan oor die sterk missionale betrokkenheid en aktiwiteit wat die beginjare van die gemeente gekenmerk het. Dit is nie so swaar nie, wil Johannes vir ons sê. As julle regtig omgee vir Here en daarom geleer het om om te gee vir mense gaan julle iets begin doen vir hulle.

Van onthou gepraat. Het julle geweet dat so 160+ jare gelede lidmate van ons kerk, Bothas, Smitte, Pauws, Hofmeyrs, Louws en Murrays, ook hulle tasse gepak het om SA te verlaat. Maar hulle is nie VSA of Australië toe nie; hulle is Malawi, Kenia, Nigerië en Zambië toe - omdat hulle gedink het dat die Here van hulle vra om die evangelie in Afrika te verkondig. Vandag is daar groot Reformed Churches in daardie lande a.g.v. hulle werk. Dit laat 'n mense dink, né? Oor waarmee ons besig is. Die goeie nuus is dat die Here ons kan help om te verander - as ons kan hoor wat die Gees vir ons sê ...

Gesels oor:

1. Die gemeente in Efese het soveel klem op die waarheid gelê dat hulle die liefde vergeet het. Dink julle ons maak dieselfde fout vandag?

2. In die beginjare was die gemeente in Efese baie betrokke by sending, maar dit wil lyk of hulle dit verloor het. Wat is julle gemeente se storie hiermee?
3. Kan julle dink dat 'n mens in moeilike tye soms meer kans kry vir sending en evangelisasie as in maklike tye? Hoe gereed is ons om die geleentheid te sien en op te neem.

Gebed:

1. Kom ons vra die Here om ons te help om mense - mense in die gemeente maar ook buite die gemeente - raak te sien.
2. Kom ons bid vir ons susterkerke.

Die Brief aan die gemeente in Smirna:

**Lyding en teenspoed is deel van die kerk se lewe - maar dit hoef ons nie bang te maak nie.
(Maandagaand)**

Lees Openbaring 2:8-11

1. Wat weet ons van die stad en van die gemeente?

Ons gaan vanaand praat oor die brief aan die gemeente in Smirna. Wat weet ons van Smirna? Smirna was 'n groterige hawestad, sowat 60 kilometer noord van Efese. Dit was blykbaar 'n baie mooi stad wat stylvol uitgelê was teen 'n berg. Vanweë sy prag het die stad die naam "eerste in Asië" gekry. Smirna was ook 'n ryk stad en kultuur het floreer in die stad. Hulle was bekend vir goeie wyn, vir wetenskapsbeoefening en mediese dienste. En die beroemde skrywer Homerus het van hier gekom.

Oor die gemeente in die stad ons weet nie veel nie. Een van die vroeë kerkleiers Ignatius het 'n tyd in die stad deurgebring en ons weet ook dat een van die heel eerste Christenmartelare Polycarpus die biskop van die gemeente was. Uit die brief weet ons dat, in kontras met die stad, die gemeente arm was en waarskynlik ook maar redelik klein. Hulle het regtig swaargekry en deurgeloop het onder kwaai diskriminasie - ook van die groot klomp Jode wat in die stad gewoon het. Maar ten spyte daarvan was hierdie 'n wonderlike gemeente oor wie daar net positiewe goed gesê word.

Daar word drie uitdrukkings gebruik wat ons help om 'n prentjie van die gemeente te kry:

- Daar word gesê dat hulle "verdrukking gely het"; die soort, skryf Leon Morris, wat jou kan platdruk en breek. Die "verdrukking" het waarskynlik te doen gehad met die geestelike, kulturele en politieke uitsluiting van die Christene. Die druk om mee te doen aan die keiserkultus was baie groot en as mense nie wou nie, is hulle eenvoudig geïsoleer.
- Dit verklaar waarskynlik ook waarom die gemeente arm was. Politieke en kulturele solasie lei gewoonlik tot ekonomiese uitsluiting. Die Christene het gesukkel om werk te kry omdat hulle - om geloofsredes - nie deel was van die gildes en arbeidsverenigings van daardie tyd nie.

• Die derde probleem waarmee die gemeente gesukkel het was eintlik baie hartseer. Dit was dat die Jode wat eintlik familie was, hulle afgeknou het en hulle lewens swaar gemaak het. En tog – ten spyte van al hierdie probleme – het die gemeente vasgebyt en volhard op hulle geloofspad. Hierdie gemeente het daarin geslaag om, ten spyte van die moeilike omstandighede waarin hulle hul bevind het, getrou te bly aan Christus en die evangelie. Dit beteken ook dat ons kan sê dat hierdie gemeente nie hulle missionale getuienis in hierdie vyandige stad verloor het nie! Ons sien hier wat die essensie van ons missionale getuienis is. Dit gaan nie in die eerste plek oor vele aksies of mooi, groot geboue of baie mense nie; dit gaan oor die vraag of ons getrou is aan Christus en nie ons getuienis oor Hom opgegee het nie.

2. Getroue getuienis oor die evangelie roep soms weerstand op

Ons het reeds gesien dat die Christene in Smirna se getrouheid aan Christus vir hulle probleme veroorsaak het. Omdat die stad ’n diep lojaliteit aan Rome en al sy kultusse gehad het, het hulle nie vriendelik gekyk het na mense wat nie wou meedoen aan hulle feeste nie. En dat Johannes gedink het dinge sou nog erger raak vorentoe. Johannes skryf in vers 10 dat hulle “baie swaar (sal) kry” en, nog later, roep hy hulle – veelseggend – op om getrou te bly “tot die dood toe”. Die verhaal oor die marteldood van Polycarpus, die latere biskop van Smirna, laat ons iets verstaan van die werklikheid hiervan. Polycarpus is lewend verbrand omdat hy op geen manier sy geloof wou prysgee en iets doen om Christus te verloën nie. Daar word vertel dat een van sy opsieners hom wou oortuig om net ’n klein toegewing te maak en ’n knippie wierook voor die keisers se standbeelde te brand of om net een eed te sweer in die keiser se naam. Polycarpus het egter geweier en het met sy lewe betaal.

Ons moet ’n oomblik stilstaan en dieper te kyk na wat hier gebeur. Dit is duidelik uit die Nuwe testament dat lyding en swaarkry nie heeltemal onverwags gekom het vir die Vroeë Kerk nie. In baie van die Nuwe Testament boeke word ons gewaarsku dat lyding deel van ons lewens kan wees. Maar die Christene in die Nuwe Testament tyd het ook geleer dat die Here lyding positief kan gebruik in ons lewens en in die lewe van die kerk. Ons hoor dit so mooi as Paulus in Fil 1:29 skryf dat God ons die voorreg gee om Christus te dien, nie net deur in Hom te glo nie, maar ook deur vir Hom te ly!

3. Hoe ons leer om saam met Christus te ly – en om nie bang te wees daarvoor nie

Die brief aan Smirna bring vir ons ook onverwagte goeie nuus oor lyding. Eugene Peterson skryf dat terwyl die gemeente in Efese liefde moes leer, was die gemeente in Smirna besig om te leer hoe ’n mens moet ly. Dit klink nie baie opwindend of uitnodigend nie – dit is beslis nie die soort kursus waarvoor ons almal sal hande opsteek nie! Maar dit is tog wonderlik om te hoor dat ons kan leer om konstruktief te ly!

Hoe leer die Here ons om te ly?

- Ek dink ons moet heel eerste die beloftes van die Woord duidelik hoor en ontvang in ons lewens: dat Christus altyd by ons is; dat Hy ons nie bo ons kragte sal laat versoek nie; dat ons lewens in sy hande is; dat Hy alles tot ons beswil sal laat uitwerk. Dit is beloftes wat die Here vir ons gegee het en wat ons ons eie moet maak.
- Die volgende tree is dat ons in situasies van swaarkry voortdurend moet uitkyk vir Christus se teenwoordigheid by ons en so goed as moontlik probeer luister vir die stem van sy Gees. Die Here het die belofte om ook in donker tye, in die dale van doodskaduwee by ons te wees! En ons kan weet Hy sal daar wees - ook wanneer ons Hom nie onmiddellik te sien kry nie.
- Maar daar is nog 'n derde tree. Die Here wil ons leer om nie bang te wees vir lyding nie! Het julle dit in vers 10 gehoor? “Moenie bang wees vir wat julle alles gaan ly nie” . Agter hierdie sagte opdrag van Jesus dat ons nie bang moet wees nie, sit al die beloftes waarvoor ons hierbo gepraat het. Omdat ons weet dat die Here by ons is, kan ons in die moeilikste en mees bedreigende situasies kalm en onbevrees wees. Dit is belangrik om goed te sien dat hierdie woord van Jesus na twee kante toe sny. Dit is in die eerste plek simpatiek en begrypend bedoel, maar dit is ook 'n beslissende opdrag wat die Here vir ons gee! Omdat Hy weet dat vrees nie 'n goeie vriend of kameraad is nie, wil Hy ons leer om nie so gou angstig of bang te raak nie. Ons moenie so gou aanvaar dat bang-wees iets is waarvoor ons nie 'n besluit kan neem nie. Ons kan. En dit begin daarby dat ons meer gereeld, meer kere op 'n dag, tyd neem om bewus te word van die Here se teenwoordigheid by ons.

4. Dinge is dikwels anders as wat dit lyk

As ons dit gereeld doen, gaan ons sien dat nog iets gebeur. Ons gaan begin sien dat baie dinge in die lewe - ook die dinge waarvoor ons bang is - dikwels anders as wat dit vir ons met die eerste oogopslag gelyk het. Hierdie uitdrukking - dinge is dikwels anders as wat dit lyk - is die opskrif wat JH Bavinck, 'n beroemde Nederlandse sendeling, bo-aan sy preek oor die brief aan Smirna geskryf het. Hy skryf: “Ons leef in 'n vreemde wêreld, 'n wêreld van verblindende skyn. So baie dinge blyk, as ons dieper daarna kyk, totaal anders te wees as wat dit op die oppervlak vir ons gelyk het.” (Vry vertaal).

Ons moet leer om dieper te kyk! Dinge is nie altyd soos wat ons wysgemaak word deur die magte van hierdie wêreld nie. Die meeste van ons sal 'n storie kan vertel oor wat gebeur as ons eers geskrik het en bang geword het. Dan bedrieg 'n mens se oë jou. Jy sien goed wat nie bestaan nie. Alles lyk gevaarliker, erger, groter, meer dreigend as jy bang is. Ons moet leer om dieper te kyk.

As Johannes in vers 8 sê dat Jesus die Eerste en Laaste is, moet ons dit hoor teen die agtergrond daarvan dat Smirna a.g.v. haar prag en glorie genoem was “die eerste in Asië” . Johannes wil sê Smirna en haar mense is nie regtig die “eerstes” hier in Asië nie. Asië

behoort nie aan die mense van Smirna of aan die Romeine nie; dit is alles God se eiendom. Smirna en die hele Asië behoort aan Jesus. Jesus is die Eerste en die Laaste.

Maar meer nog, Hy is ook die Lewende. Hy was dood – dood gemaak deur sy vyande – en het weer lewend geword! Daarom kan ons weet dat selfs die dood nie vir ons die einde van die pad beteken nie. Omdat Jesus opgestaan het na Hy gesterf het, kan ons weet dat ons ook sal opstaan uit ons dood. Omdat ons in Jesus glo en sy Naam bely en dra, sal die verskriklike tweede dood waaruit daar geen opstanding is nie, ons nie tref nie (2:11). Want God het beloof, skryf Tom Wright, om alles wat Hy vir Jesus gedoen het, ook vir ons sy broers en susters te doen. Daarom hoef ons nooit bang te wees nie.

Gesels oor:

1. Johannes was bekommerd dat die Christene in Smirna dinge rondom hulle verkeerd lees en onnodig bang was. Tot watter mate geld dit ook van ons?
2. Stem julle saam dat die vrees en bang wees iets is wat 'n mens kan afleer en waaroor ons 'n besluit kan neem? Hoe doen 'n mens dit?
3. Het julle al ervaar dat die Here tye van swaarkry positief kan laat uitwerk in ons lewens?

Gebed:

1. Kom ons vra die Here om ons te help om minder bang te wees en meer op Hom te vertrou
2. Kom ons bid vir Christene wat verdruk word.
3. Kom ons bid vir mense wat deur oorloë, rampe en siekte-pandemies geraak word.

Die Brief aan die gemeente in Pergamum

**Hoe om op die waarheid van die evangelie te vertrou selfs as die druk erg raak
(Dinsdagaand)**

Lees Openbaring 2:12-17

1. Wat weet ons van die stad en die gemeente? Ons gaan vanaand kyk na Johannes se brief aan die gemeente in Pergamum.

Wat weet ons van die stad Pergamum? Pergamum was sowat 70 kilometers noord van Smirna geleë en bestaan vandag nog as die stad Bergama. Pergamum was belangrik omdat dit destyds die hoofstad van Klein-Asië was. Ons sou ook kon sê dat Pergamum die godsdiensthoofstad van Klein-Asië was. Daar was baie tempels in die stad. Behalwe die tempels vir die keisers was daar tempels vir omtrent al die ander gode. Dit is waarskynlik wat Johannes in gedagte het as hy na die stad verwys as die troon van Satan. Terwyl al die stede iets van die Romeinse lewensfilosofie van die tyd gereflekteer het, was dit waarskynlik in Pergamum die heel sterkste. Hier het politiek, godsdienst, genesing en geleerdheid hande

gevat en 'n formidabele boodskap van "Rome se heil" uitgedra - amper soos 'n weermag!

Ons weet min van die gemeente in Pergamum buite om dit wat ons hier in die brief hoor. Alle aanduidings is dat die druk op die Christene in Pergamum baie groot was - dalk groter as in enige van die ander stede. Ons sien dit daarin dat Pergamum die een plek is waar die fisiese vervolging van gelowiges wel reeds begin het. Ons hoor dat een van die gemeentelede Antipas met sy lewe betaal het vir sy getuienis. Ten spyte daarvan hoor ons dat die gemeente staande kon bly en kon volhard in hulle getuienis. Hulle word geloof omdat hulle aan Christus se Naam getrou gebly en hul geloof nooit afgesweer het nie (vers 13). Ons moet die verwysing na Christus se Naam hier mooi hoor. Die stryd hier het nie in die eerste plek gegaan oor etiese of filosofiese standpunte nie. Die vraag was of jy onder die Naam van Christus of onder die naam van Caesar geleef het. Was jou belydenis dat Caesar die kurios (koning) was of het jy geglo en bely dat Jesus Christus alleen die Kurios en die Ware Verlosser van die wêreld is?

2. Die groot vraag in die gemeente: tot hoe ver kan ons deelneem aan die bedrywighede van die stad?

Die Christene in Pergamum het met 'n moeilike dilemma gesit. Die vraag was tot hoe ver hulle aan die stad se aktiwiteite en feeste kon deelneem. 'n Deel van die feeste was redelik onskuldig, maar dan op 'n stadium het daar afgodselemente en immoraliteit bygekom. En as jy dan onttrek het, het mense skeef na jou gekyk en vrae oor jou begin vra. So, wat doen jy? Vir 'n gemeente wat hulle missionale getuienis ernstig geneem het was hierdie 'n moeilike vraag. Dit kon tog nie wees dat die Christene hulself totaal moes onttrek van die stad en die gewone lewe in die stad nie? Christene was immers die wêreld ingestuur om hulle getuienis ook in die stede van die wêreld te gaan te lewer. As jy nie in die stad is nie, as jy nie op 'n manier deel van die lewe in die stad is nie, is dit nie moontlik om jou getuienis persoonlik te lewer nie.

Dit wil lyk of die Nikolaïete so 'n groep was wat aktiewe deelname aan die stad se aktiwiteit bepleit het. Hulle teorie, so lyk dit vir ons, was dat Christene maar kan meedoen aan die heidense praktyke solank hulle hulle binneste skoon hou. Onnodig om te sê dat die Bybel nie so 'n teologie ken nie. Ons liggame is ook heilig en behoort aan God.

Ons presiese dilemmas vandag lyk effens anders, maar ons ken ook die vraag. Tot waar kan ons meedoen en saamgaan met wat rondom ons gebeur? Wanneer kom ons by 'n punt dat ons moet wegstaan en sê: Jammer, dit kan ek nie doen nie. Dit is baie interessant dat Johannes in die gesprek baie sterk uitkom vir die kant van die mense wat gemaak het teen te veel toegewings. Johannes het dieper gekyk en geweet dat dit hier oor meer

gaan as net feeste en wat ons eet of nie eet nie. Dit het ook gegaan oor die waarheid en oor die vraag wie ons regtig is en wil wees.

Hy verwys hier sydelings na die geskiedenis van Bileam wat ons in Num 22-24 kry. Die verhaal help ons om te verstaan hoekom Johannes hier keer. Bileam was 'n loskop-profeet wat deur koning Balak van Edom gehuur is om hom raad gee oor hoe hy die Israeliete kon oorwin. Bileam se raad was uiteindelik dat Balak net van die Edomitese vroue tot die Israeliete se beskikking moes stel. Die mans sou die versoeking moeilik kon weerstaan en mettertyd sou die twee volke dan vanself vermeng geraak het. Israel sou hulle unieke identiteit verloor - sonder dat een spies gewerp is!

Johannes se vrees was dat die Christene in Pergamum 'n soortgelyke paadjie sou loop as hulle te gemaklik begin meedoen het aan heidense feeste. Sy vrees was dat wat begin het as 'n goedbedoelde kompromis sou eindig daarby die Christene hulle identiteit en hulle geloof sou verloor. Die stryd in Pergamum het inderdaad nie net gegaan oor feeste en vleis nie, maar oor die waarheid van die evangelie en die gemeente se Christelike identiteit.

3. Die gemeente in Pergamum moes leer om die waarheid te praat, te leef - en veral om die waarheid te vertrou

Soos meeste van die ander gemeentes word die gemeente in Pergamum ook opgeroep om hulle te bekeer. Hulle probleem was nie so groot as die van Laodisea of Efese nie, maar as hulle ernstig was oor hulle missionale getuigenis moes hulle die probleem dringend hanteer. Die oproep tot bekering hier is nie 'n breë en algemene oproep tot lewensverandering nie; dit was baie spesifiek gefokus op hoe hulle oor die waarheid gedink het. Wat hierdie gemeente moes leer was om die waarheid te praat, die waarheid te leef en veral om die waarheid regtig te vertrou. Hoe gebeur dit? Hoe leer 'n mens die waarheid vertrou? Daar is 'n paar dinge om te onthou:

- hierdie gemeente moes waarskynlik heel eerste leer dat die waarheid van die evangelie werklik 'n krag van God is wat ons kan vertrou (Rom 1:16). Dit wil lyk of hulle groot probleem was dat hulle hieroor begin twyfel het. Wanneer die magte buite ons baie imposant en indrukwekkend lyk - soos hier in Pergamum - dat kan dit gebeur dat ons oor die "swak" evangelie begin wonder. Dit is ook die rede waarom Johannes in die hele boek soveel klem lê op die krag en majesteit van God en van Christus (vgl hoofstuk 4 en 5). Dit is ook waarom Christus in hierdie brief geteken word as die Een wat die swaard dra (2:12). Ons kan die waarheid van die evangelie vertrou.

- tweedens, kan dit ons baie help om te verstaan dat die Christelike waarheid nie in die eerste plek oor 'n klomp geloofstellings of etiese standpunte gaan nie, maar oor Jesus Christus. Hy is die Weg, die Waarheid en die Lewe (Joh 14:6). As ons in Hom glo, sal ons ook geloofstellings maak en etiese standpunte hê, maar die fokus sal altyd op Christus val. Die waarheid waarvoor ons leef en sterf is dat Jesus Christus die Here is!

- Dit is belangrik om te weet dat die swaard waarmee Jesus veg nie ’n oorlogswaard is waarmee jy mense kan deurboor en doodmaak nie; sy swaard kom uit sy mond (3:16 en ook 1:16). Jesus “veg” met sy Woord, deur na ons te kom (ook 3:16) en met ons te praat. As ons die evangelie vertrou, as ons Jesus vertrou, sal ons ook weet dat woorde van ons sterkste wapens is.

- Waarheid is nie net iets is wat ons praat nie, maar ook iets wat ons doen - en selfs belangriker nog - iets wat ons is. Die groot werk van die Gees, het Calvyn gesê, is om ons aan Jesus te verbind en ons al hoe meer soos Jesus te laat wees en te laat optree. Dit is ten diepste wat hier in die brief bedoel word met bekering. Ons moet die Gees vra om ons weer vir Jesus te laat sien in al sy heerlijkheid en mag en liefde, ons al hoe nouer aan Jesus te bind en ons daaglik al hoe meer te omvorm na sy beeld. Dit is wat Jesus bedoel het toe Hy gesê het dat die waarheid ons sal vrymaak (Joh 8:32).

4. Die belofte aan die gemeente

Aan die einde van die brief word aan die gemeente ’n paar besondere beloftes gemaak. Die beloftes het saamgehang met die troos en versterking wat hulle op daardie tydstip nodig gehad het.

- Eerstens sê die Here vir hulle dat Hy vir hulle van die verborge manna sal gee. Hy sal vir hulle sorg soos Hy destyds in die woestyn vir Israel gesorg het.

- Dan hoor ons dat die Here vir hulle ’n wit klippie sal gee. Die meeste uitleggers dink dat die wit klippie ’n soort toegangskartaal was. En dit wou vir hulle sê: moenie te sleg voel as julle hier op aarde nie by enige plek kan ingaan nie. Met dié wit klippie sal julle toegang kry by al die plekke wat regtig saak maak!

- En die nuwe naam moes hulle herinner aan die nuwe identiteit wat hulle in Christus ontvang het. Kom ons ontvang hier nuwe identiteit en gaan lewe as nuwe mense wat aan Christus behoort.

Gesels oor:

1. Die gemeente in Pergamum het onder groot druk van die staat geleef. Watter wêreldse magte of invloede sit ons onder gevaarlike druk vandag?

2. Ken ons vandag nog die vraag oor hoe ver ons kan meedoen aan “wêreldse” praktyke of nie. Is daar dalk praktyke waaraan Christene vandag gemaklik meedoen waarvoor ons meer behoort te wonder?

3. Hoe kan ons leer om die waarheid en die krag van die evangelie meer te vertrou?

Gebed:

1. Vra die Here om ons te leer om die waarheid te praat, te leef en te vertrou

2. Kom ons bid vir die owerhede, dat hulle ook die heerskappy van God sal erken en regverdig sal regeer.

Die Brief aan die gemeente in Tiatira
Oor die verleidingskrag van geld en goed – en hoe onbeteuelde begeertes ons lewens kan
beduiwel
(Woensdagaand)

Lees Openbaring 2:18-29

1. Wat weet ons van die stad en die gemeente?

Ons kyk vanaand na Johannes se brief aan die gemeente in Tiatira. Wat weet ons van die stad? Tiatira was waarskynlik die kleinste en onbekendste van die sewe stede waarvan ons in Openbaring hoor. Die stad het sowat 60 kilometer suid-oos van Pergamum gelê. Vir ’n groot deel van sy bestaan was Tiatira se funksie om die hoofstad Pergamum te beskerm en as ’t ware ’n eerste linie van verdediging te vorm teen aanvalle op die groter, politiek-belangriker stad.

Tiatira het egter oor die loop van tyd ’n naam verwerf vir sy vervaardigingsbedryf en klein industrieë. Ons weet byvoorbeeld dat Lydia, die purperverkoopster, ook oorspronklik van Tiatira gekom het. Daar was van alle soorte bedrywe in die stad – tekstielwerkers, skoenmakers, bronssmede, pottebakkers en selfs slawehandelaars. Dit het ook beteken dat gildes of vakbonde ’n baie groot rol in die stad gespeel het. Die mag in Tiatira was nie in die hande van politici of selfs godsdiensteleiers nie, maar in die hande van die gildes en handelaars. Die lewe in Tiatira het gedraai om handel en geld.

Tipiese voorbeeld van Antieke Romeinse silwermunte met die keiser se afbeelding daarop
<https://www.ngccoin.com/news/article/6842/NGC-ancient-coins/>

Wat weet ons van die gemeente in Tiatira? Eintlik nie veel nie. Uit die brief self kan ons aflei dat dit eintlik baie goed gegaan het in die gemeente. Die Here prys die gemeente vir hulle harde werk en ywer vir die evangelie. Vier spesifieke woorde word gebruik.

- Die Here prys hulle heel eerste vir hulle liefde – dit is die hart van ons geloof en die kwessie wat die gemeente in Efese moeilikheid gegee het.
- Hulle word ook geprys vir hulle geloof en hulle vertrou op Christus.
- Hulle diensvaardigheid word ook vermeld. Hulle het nie net gepraat nie, maar ook gedoen en was nederig en hulpvaardig in hul diens.
- Laastens word hulle volharding uitgesonder.

Een van die beter uitleggers, Beale, maak die belangrike opmerking dat ons nie die vier terme as vier afsonderlike sake moet sien waarmee die gemeente goed gedoen het nie. Al vier die terme is gelaai met missionale betekenis! As Johannes aan die einde van vers 19 skryf: “Ek weet dat julle nou ook meer doen as tevore” gaan dit ook oor hulle missionale getuienis. Beale meen dat hier ’n duidelike sinspeling op die gemeente in Efese, wie se

ywer aan die taan was. Daarteenoor was die gemeente van Tiatira – ten spyte van moeilike omstandighede – in ’n opwaartse kurwe met hulle missionale ywer.

Die een kopseer was dat hulle die druk van die gildes moes hanteer. Anders as in Pergamum, waar politiek die probleem was, het dit hier gegaan oor ekonomiese en werkskwessies – oor die versoeking van voorspoed en rykdom as jy gewillig was om mee te doen of hoe jy gaan oorleef as jy nie meedoen nie.

2. Die probleme met Isebel: is daar ’n ander, dieper evangelie agter dit wat ons weet uit die Bybel?

Ons moet vinnig kyk na die storie met Isebel. Isebel was ’n vroueprofeet wat die gemeente openlik aangemoedig het om mee te doen aan die heidense feeste. Die redes hiervoor was waarskynlik eerstens finansiële. Dit was amper onmoontlik om ’n goeie bestaan te maak in Tiatira as jy nie aan een van die gildes behoort het nie. Haar argument was, soos die van die Nikolaïete, dat Christene aan heidense praktyke kon deelneem solank hulle nie regtig in die gode geglo het nie. Ons het reeds gisteraand gehoor dat Christene nie die argument kon steun nie. Vir die God van die Bybel is nie net ons siele belangrik nie, maar ook ons liggame.

Ons word nie net geroep om in Christus te glo nie; ons word ook versoek om elke dag heilig te lewe. Daarom was Isebel se leer en haar advies nie vir die Here aanvaarbaar nie.

Maar Isebel se teorie het nog ’n verdere stertjie gehad. Dit het te doen gehad met die “diep geheime kennis” waaroor in vers 24 gepraat word. Hierdie diep geheime kennis (wat tipies van die Gnostiek was) was as ’n soort towermiddel voorgehou wat mense se lewens op ’n totaal ander vlak kon plaas. Dit is nie altyd so duidelik uitgespel nie, maar agter hierdie leerstelling het die veronderstelling gesit dat Jesus eintlik nie genoeg van ’n Verlosser is nie omdat Hy ons nie regtig met al ons probleme kan help nie. Ons het ook hierdie “dieper geheime kennis” nodig gehad. So ’n leer tas die hart van die evangelie aan. Ons glo dat wat ons van God moet weet vir ons lewe hier en ons saligheid eendag, in Christus aan ons geopenbaar is. Om na meer te soek, is ondankbaar, ydel en dom – en van die ergste maniere waarop ons die Here kan bedroef. Dit is om vir iemand wat reeds vir jou alles gegee het, te vra of daar nie nog is nie ... Daarom was die Here se oordeel oor Isebel redelik kras. Dit hang daarmee saam dat Hy haar lank kans gegee het om tot besinning te kom, sonder dat daar enige teken van verandering gekom het.

3. Die Here se raad aan die res van die gemeente

Dit is baie interessant dat die brief ’n duidelike onderskeid maak tussen Isebel en haar aanhangers en die res van die gemeente wat op ’n goeie pad was. Nadat die Here oor Isebel en haar groep sy sê gesê het, wend Hy hom tot die ander groep in die gemeente wat

op die regte pad probeer bly het en gee vir hulle raad. Dit lyk my of Hy vir hulle drie stukkie raad het:

- Eerstens sê die Here vir hulle dat hulle net moet vashou aan wat hulle het totdat Hy weer kom. Daar is rede om te dink dat die stelling “Ek lê op julle geen ander verpligting nie” , ’n sydelingse verwysing na die Gnostici se “dieper geheime kennis” was. Wat die Christene aan Jesus self en al sy gawes gehad het, was meer as genoeg.
- Dit word bevestig in wat Jesus in vers 26 byvoeg. Hy vermaan hulle “om tot aan die einde toe vol te hou om te doen wat Ek vra” . Dit was die fout van die Isebel-groep - hulle het Jesus en wat Hy van ons vra nie ernstig genoeg geneem nie. As ons Christus en sy gawes ontvang het, plaas dit ’n verpligting op ons om ook te doen wat Hy vra.
- Derdens sal die groep ook goed doen om die opmerking in 23 oor die gedagtes en begeertes te onthou. Ons weet deesdae - dalk beter as vroeër - dat ons praktiese gedrag elke dag diep beïnvloed word deur ons gedagtes en ons begeertes. Dit is verder ook waar dat dit vir ons nie maklik is om ons gedagte en begeertes te peil en eerlik daarvoor te wees nie. Daarom het ons die lig van Christus en leiding van die Gees nodig om ons gedagtes en begeertes te deurgrond.

Daar is die laaste klompie jare heelwat geskryf oor die rol wat ons gedagtes en ook ons begeertes in ons gedrag speel. Die gesprek oor die rol van gedagtes is al geruime tyd aan die gang en ons weet hoe belangrik ons gedagtes vir ons gedrag en ons gemoedstoestand is. In die laaste klompie jare het iemand soos James Smith die deurslaggewende rol van ons begeertes ook weer op die tafel geplaas. Smith sê tereg dat as ons nie regkry om mense eerlik oor hulle begeertes te maak en hulle te help om ook op daardie vlak tot “bekering” te kom nie, sal hulle gedrag nie veel skuif nie. Smith gryp terug na Augustinus se verstaan van menslike gedrag en die sentrale rol wat liefde speel. Begeertes vra nie net uit oor wat ons dink nie, maar vra ook oor wat ons liefhet. Die grondreël hier is: “ons word soos dit wat ons liefhet” (we become what we love). As ons verkeerde goed liefhet en begeer kan ons lewens nie reg loop nie.

Ons sal in die kerk dieper moet begin werk en mense help met die bekering van ons begeertes - of soos Augustinus dit geformuleer het: “met die herordening van die liefdes in ons lewe” . Die proses begin daarby dat ons oop en dankbaar sal wees vir die Here se werk om ons gedagtes en begeertes te deurgrond.

4. Die belofte vir die gemeente: Jesus sal eendag klaarmaak wat Hy begin het, maar Hy is ook nou in Tiatira om te bly

As ons wil hoor wat die Gees vir ons sê moet ons altyd weer teruggaan na die prentjie wat Johannes in die begin van die brief vir ons van Jesus gegee het. Hy praat daar oor Jesus as die Seun van God - die enigste keer in die hele boek wat hy dit doen! Dit is ’n sterk titel

waarmee hy vir die Christene wil sê dat hulle nie te groot moet skrik vir die plaaslike gode nie. In Tiatira is Apollos - die Seun van die Zeus - vereer as die plaaslike godheid. Die Christene kan weet dat die seun van Zeus nie bestand sal wees teen die krag en vlamme oë van Christus, die Seun van God nie! En met sy stewige voete van 'n harde geelkoper allooï kon die mense van Tiatira weet Jesus het gekom om te bly; Hy was nêrens heen op pad nie. Die stad Tiatira het ook aan Hom behoort.

En as die Here nog kans sien en op 'n plek bly, dan is dit sommer makliker vir ons om langs Hom te gaan staan en saam met Hom te veg vir die hart van die stad.

Gesels oor:

1. Baie mense dink dat die kragte van die ekonomie meer as die politieke kragte van die staat Christene wegtrek van hulle geloof af. Hoe dink julle hieroor.
2. Van die mees algemene foute wat Christene maak is om te dink dat ons meer as net vir Jesus nodig het as ons gelukkig wil leef op aarde. Hoe dink julle hieroor?
3. Is dit regtig nodig dat ons tot bekering kom in ons gedagtes en begeertes? Hoe dink julle gebeur dit?
4. Hoe voel julle oor Augustinus se stelling dat ons al hoe meer word soos die dinge wat ons die liefste voor is?

Gebed:

1. Kom ons vra die Here om ons te help om die liefdes van ons lewe in die regte rangorde te kry?
2. Bid dat die Here ons meer tevrede-mense sal maak, en daarom ook groter deernis vir ander te hê.

Die Brief aan die gemeente in Sardis

**Hoekom 'n rustige, doodgewone lewe nie altyd goed is vir ons nie
(Donderdagaand)**

Lees Openbaring 3:1-6

1. Wat weet ons van die stad en van die gemeente?

Die stad Sardis het sowat 50 kilometer suidoos van Tiatira gelê. Op sy dag was dit een van die spogstede van die Antieke Tyd. Teen die tyd dat Johannes die brief skryf, was die stad nie meer so bekend nie. Dit was 'n rustige plek wat toe veral bekend was vir vooruitstrewende landboubedrywigheid en vir sy tekstielbedryf. 'n Vreemde aspek van die stad se geskiedenis was dat dit - ten spyte van sy sg onoorwinlikheid - meer kere ingeneem is deur magte van buite. Die algemene opinie is dat die stad se ligging die mense oorgerus laat voel het en hulle dan agterlosig was tov hul veiligheid.

Ons weet niks van die stigting van die gemeente in Sardis nie. Teen die tyd wat die brief geskryf is, was die gemeente al 'n rukkie aan die gang. Dit wil klink of hulle op 'n tyd 'n

baie lewendige gemeente was en 'n goeie reputasie gehad het. Na buite het alles goed gelyk. Daar was oënskynlik nie baie teenkating teen die gemeente in die stad nie. Ons lees ook niks van vervolging of diskriminasie of sosiale isolasie nie. Alles was baie rustig in die stad en in die gemeente. Maar, helaas, rustigheid is ook nie 'n altyd 'n goeie ding nie ... Alles was nie so goed soos dit gelyk het nie. Ons hoor in vers 1 en 2 dat die Here vir die gemeente sê dat Hy weet van “alles” wat hulle gedoen het (en nie gedoen het nie!), en minder beïndruk was. “Julle het die naam dat julle lewe; maar ons, Ek en julle, weet dat julle eintlik dood is”, sê die Here.

Maar dan kom die heel hardste woord as Jesus byvoeg: “wat julle doen vind ek nie goed genoeg voor die oë van my God nie” (vers 3). Iemand het geskryf dat die woorde “nie goed genoeg nie” herinner aan mense wat nie die toewyding gehad het om goed klaar te maak nie. Dit was op 'n manier die storie van die stad: agterlosgheid, luiheid, net nie genoeg omgee nie. Die duidelikste teken hiervan was die wonderlike tempel wat vir Artemis gebou is wat vir jare onklaar en half gebou gestaan het - as 'n teken van die mense se slapheid en luiheid. En nou wil dit lyk of die gemeente hierby aangesteek het. Die stad het nie soos die Christene geword nie; die Christene het soos die mense van die stad geword!

Die tempel in Sardis

<http://sardisexpedition.org/en/essays/latw-yegul-temple-of-artemis>

2. Die gemeente in Sardis se probleem: hulle het hulle entoesiasme vir die evangelie verloor

As ons na die teks kyk, is dit duidelik dat die groot probleem met die gemeente was dat hulle 'n drif, 'n vuur, 'n stuk lewe wat in die begin daar was, verloor het. Dit wil lyk of alles nie oorboord gegooi is nie; die gemeente het voortgegaan met hulle aktiwiteite - daar word twee keer gepraat oor dinge wat hulle gedoen het. Ons sal sê: hulle het nog kerk toe gekom, maar daar was nie meer hart en passie in nie; hulle oë het nie meer geblink nie. JH Bavinck meen dat die verval van die gemeente in Sardis saamgehang het met die sleur van 'n doodgewone, gesellige, klein-burgerlike lewe. Die gemaklikheid van so 'n lewe met sy alledaagse roetine en duisend dingetjies wat moet aandag kry, kan 'n wildernis word waarin 'n mens jou oordeel en uitsig totaal verloor. Daarteenoor, skryf Bavinck, het Bybelse lewe altyd iets te maak met perspektief, met vergesigte-sien, met geesdrif, met vaart”. Dit was nie meer daar in Sardis nie.

Ek dink baie van ons verstaan iets hiervan en het al 'n slag of wat so 'n ervaring gehad. Die lewe is so dat ons gewoon kan raak aan die wonderlikste goed in die lewe. Die wonderlikste visie verloor sy glans as dit nie aangevul of gereeld vernuwe word nie. Dus: die fout is nie dat ons gewoon raak aan goed nie; die probleem is dat ons niks doen om dit te

keer nie. Karl Barth het gesê dat ons nie die rol van luiheid (sloth) - as 'n gestalte van sonde wat ons wegtrek van God en koninkryk - moet onderskat nie. Soms is ons fout nie dat ons sleg of boos was nie, maar dat ons te slap en te lui was om iets te doen toe ons sien dat goed verkeerd loop.

Beale koppel die gemeente se fout weer daaraan dat hulle die vuur vir hulle missionale getuienis verloor het. Sardis was eens op 'n tyd 'n lewende, getuigende gemeente. Maar mettertyd het daar ander liefdes en lojaliteit in hulle lewens gekom. Dalk het hulle die koste bereken en gedink die prys vir 'n toegewyde lewe en 'n getroue getuienis is net te hoog ...

3. Die Here se raad aan die gemeente: word wakker en onthou waar julle vandaan kom

In die brief word uitvoerig raad gegee aan die deel van die gemeente wat die spoor byster was. Die oorgerustheid wat die gemeente gekenmerk het, het gemaak dat die meeste van hulle nie die erns van hulle situasie besef het nie. Van die prentjies hier herinner aan die stad se oorgerustheid! In plek daarvan dat hulle die stad help om waaksaam te wees, is hulle besig om dieselfde fout te maak. Daar word 'n paar direkte opdragte aan die gemeente gegee:

- Dit is dringend tyd dat hulle wakker word (vers 2) en probeer red wat hulle nog het voordat dit heeltemal te laat is. Die gemeente het in 'n waas geleef en was besig om hulself te bedrieg. Iets moes gebeur om hulle wakker te skud.
- Verder word die gemeente herinner aan hulle vroeëre geskiedenis, die tyd toe hulle die evangelie ontvang het en die eerste keer daarna geluister het. Hulle moes probeer onthou wat vroeër gebeur het, en hoe dit was. Hulle moes probeer om weer iets van die intensiteit en drama van daardie tyd aan te voel. Om te onthou wat vroeër met ons gebeur het, kan ons lewens red.
- Die gemeente word genooi om terug te keer na die vroeëre tye van hulle lewe en hulle te bekeer. Hulle het gedink hulle het dit al gedoen, maar blykbaar het die Here nie gedink hulle is klaar nie. Ons hou soms halfpad op met bekering omdat ons dink dit is nie regtig moontlik om meer te doen nie. Dit is 'n fout om so te dink. Ons hoor dit in die brief. Daar was mense in Sardis, skryf Johannes, wat nie die gemaklike paadjie geloop het nie. Daar was mense in die gemeente wat nie hulle klere besoedel het nie; daar was mense in die gemeente wat nie vergeet het waar hulle begin het nie. Ons moenie dink dat dit onmoontlik nie. Die Here sal nie van ons dinge vra waarvoor Hy nie ook vir ons die krag gee nie. Hy gee nie net sy liefde, sy genade, sy vergiffenis aan ons nie; Hy gee ook sy Heilige Gees aan ons! In die brief word spesifiek gesê dat Jesus die sewe Geeste van God het, die Heilige Gees, die Lewendmakende Gees aan ons kan gee. Ons hoef in lamheid en doodsheid voort te leef nie. Die Gees van die Here kan ook vir ons lewend maak. Dit is waaroor Pinkster gaan.

4. Die ander groep in die gemeente van Sardis

Wat ek nou gesê het word bevestig is vers 4. In vers 4 word gepraat oor 'n tweede groepie mense in die gemeente in Sardis. Dit was 'n veel kleiner groepie - eintlik net 'n paar "name", sê Johannes. Maar op 'n manier was hulle teenwoordigheid in die gemeente baie belangrik. Daar word vir ons twee, drie goed oor die paar mense gesê:

Eerstens word gesê dat hulle nie hul klere besoedel het nie. Hulle het hulle nie oorgegee aan luiheid en lamheid nie, maar was konsekwent in hulle toewyding aan die Here.

Daarom word, tweedens, hier bygevoeg: "hulle sal altyd in wit klere by my wees." 'n Mens kry die gevoel dat Christus hierdie paar mense geweldig waardeur en hulle eer vir wat hulle bereid was om "vir Hom" te doen. Een van die Engelse vertalings praat van "they will walk with me in white".

Maar dan kom daar nog 'n merkwaardige sinsnede by. Jesus sê dat hierdie paar mense altyd wit gaan dra en by Hom gaan wees "omdat hulle dit waardig is". Ons hoor hier iets besonders: van 'n paar mense wat Jesus nie net vertrou het vir hulle redding nie; maar wat ook oor tyd geleer het om die Here op nuwe maniere lief te kry vir wie Hy is en vir wat Hy vir ons gedoen het. Hulle oë het oopgegaan vir Jesus en hulle was reg om vir Hom te doen uit dankbaarheid vir wat Hy vir ons gedoen het. En ek kry die indruk dat hierdie daad van liefde en lojaliteit die Here diep, diep geraak het.

Ek het by die lees van die vers gedink aan dae wat ek kon sien dat iets wat ek gedoen het, my pa en ma baie trots op my gemaak het. Dit was vir my van die beste oomblikke in my lewe. Sal dit nie wonderlik wees as ons meer goed kan doen wat die Here met waardering en liefde en trots na ons laat kyk nie?

Die spesiale vermelding wat van die kleiner groepie gemaak word, is betekenisvol. Ons kry dit meermale in die Bybel: dat die Here sy kerk herstel en weer laat herleef deur te begin met klein groepies gewillige mense. Die werk van die Here - ook die missionale werk - is nie afhanklik van groot getalle nie. Dit was dikwels so dat dit kleiner groepe, soms selfs enkelinge, was wat 'n groot verskil gemaak het. Dit is, myns insiens, een van die eerste reëls vir missionale werk, naamlik dat ons begin met die mense wat reg is daarvoor - al is dit twee of drie of vier.

Gesels oor:

1. Voorspoed en 'n rustige lewe is nie altyd goed vir ons geloof nie. Kan julle stories uit julle eie lewe hieroor vertel?
2. Hoe dink ons oor God en ons verhouding met Hom? Dink ons genoeg daarvoor dat Hy ook gevoelens het? Het ons al daarvoor gedink dat God met gevoel van liefde oor ons dink? Of dalk 'n gevoel van teleurstelling? Het ons al gedink dat ons met ons gehoorsaamheid Hom 'n gevoel van blydschap en trots kan gee?
3. Gesels oor die stelling dat die Here groot skuiwe op aarde kan maak met 'n handjie vol mense wat reg is om vir Hom te werk.

Gebed:

Kom ons vra die Here om ons lewend te maak vir Hom en sy koninkryk deur die werk van die Heilige Gees.

Die Brief aan die gemeente in Filadelfia

**Hoe ’ n gemeente met min krag, getrou kon bly en geopende deure ontvang het
(Vrydagaand)**

Lees Openbaring 3:7-13

1. Wat weet ons van die stad en die gemeente?

Filadelfia het sowat 40 kilometers suidoos van Sardis gelê. Die stad was veel jonger en minder bekend as die meeste ander stede van wie ons in die briewe lees. Die stad het ook die naam Poort na die Ooste gedra. Daar is ’ n teorie dat die stad gestig was as ’ n basis om die Hellenistiese kultuur na die Klein-Asië uit te voer - as ’ t ware ’ n “sendingstad” om die Griekse waardes en lewenswyse te propageer. Ons weet eintlik nie so veel oor die gemeente in Filadelfia nie. Uit die brief is dit duidelik dat hierdie ’ n baie goeie gemeente was - die beste van die sewe. Hulle was nie groot nie en ook nie baie invloedryk nie.

Johannes skryf dat die Here geweet het dat hulle min krag het. Ons kan aanvaar dat hulle ook hulle deel van probleme en diskriminasie ervaar het omdat hulle nie wou meedoen aan die heidense feeste en rituele nie. Dit wil lyk asof hulle - soos die gemeente in Smirna - ook kwaai afgeknou is deur die Joodse bevolking. Die gemeente word geprys vir twee goed wat hulle gedoen het. Eerstens eer die Here hulle daarvoor dat hulle in moeilike omstandighede aan sy boodskap vasgehou het. Hierdie uitdrukking moet nie verdedigend verstaan word in die sin dat hulle darem nie hulle geloof verloor het nie. Dit het ook verwys na die gemeente se gereedheid om geleenthede vir getuienis oor Christus aan te gryp. Die tweede daad waarvoor hulle geëer word, is dat hulle nooit die Naam van Christus verloën het nie, wat in die Romeinse wêreld van destyds ook ’ n missionale getuienisdaad was.

2. ’ n Klein gemeente kry oop deure

Ons hoor twee keer in die brief van oop deure. Die oop deure verwys duidelik na geleenthede tot getuienis en tot uitbreiding van die koninkryk. Die poort na die Ooste (een van die stad se name) wat die Griekse kultuur na Klein-Asië moes dra, sou nou die deur word waardeur Christus die evangelie sou laat dra na die stede en mense van Klein-Asië! En een van die kleiner en swakker gemeentes sou die een wees wat die uitdaging opneem! Die eerste verwysing is in vers 7 waar Johannes oor Jesus sê dat Hy die Sleutel van Dawid dra en deure oopsluit. As Hy die Sleuteldraer genoem word, moet ons dit eerstens

hoor as 'n erkenning van sy absolute mag en gesag op aarde. Hy is die Een aan Wie alle mag in hemel en op aarde behoort. Maar hier is 'n tweede boodskap. Hierdie prentjie wil ook vir ons sê dat Jesus eintlik gekom het om deure oop te sluit! Hy kan ook toesluit - en daar gaan tye kom wat Hy dit sal doen - maar wat Hy eintlik wil doen, is om oop te sluit. Hy het nie gekom om die wêreld te veroordeel nie, maar dat die wêreld deur Hom gered kan word (Joh 3:17).

Die tweede verwysing na 'n oop deur kry ons in vers 8 as die Here sê dat Hy voor die gemeente in Filadelfia ook 'n oop deur gegee het. In die moeilike tye waarin die gemeente geleef het, sê die Here: moenie nou gaan lê nie; ek gee juis nou vir julle 'n oop deur en geleenthede om die evangelie uit te dra! Die groot nuus in die brief is dat die gemeente in Filadelfia die oop deur gesien het en besig was om dit te gebruik! Hulle het die geleenthede wat die Here hulle gegee het raakgesien en opgeneem. Ek is soms bang dat ons in moeilike tye heeltemal vergeet daarvan om uit te kyk vir oop deure...

In vers 9 hoor ons dat die verhaal 'n verdere episode bykry. Die Here belowe hier 'n wonderlike ding. Hy sê dat Hy ook die proses met die Jode gaan omdraai. Hy gaan sy krag en liefde wys deur die Jode, wat as groep amper die heel negatiefste oor die Christelike geloof was, tot inkeer te bring. Hy gaan maak die Jode na die kerk van Christus gaan kom en erken dat die Here sy kerk liefhet! Dit was dikwels so in die geskiedenis, dat as ons gehoorsaam is aan die Here - juis in moeilike tye - Hy totaal verrassende en onverwagte goed doen.

3. Tye van beproewing: 'n donker wolk - maar ook 'n geleentheid om die Here te dien, te volg, te eer en te bely

Dat die Here vir die gemeente oop deure belooft het, het ongelukkig nie beteken dat hulle missionale taak maklik sou wees en altyd glad sou verloop nie. In vers 10 word gepraat oor 'n tyd van beproewing wat oor die hele wêreld gaan kom en waardeur al die bewoners van die aarde getoets sal word. Dit is nie presies duidelik na watter beproewing hier spesifiek verwys word nie. Belangriker hier is om te verstaan dat sulke tye van lyding 'n realiteit in die lewe is - vir die wêreld en al sy bewoners, maar ook vir Christene en vir die kerk. Die Here keer nie dat lyding en beproewing nie oor sy kinders kom nie; maar Hy belooft wel om ons vas te hou in die tyd van beproewing (vers 10). As ons kyk na vers 10 en 11 kan ons twee duidelike beloftes van die Here hier hoor. Die eerste is dat Hy ons sal vashou en heeltyd by ons sal wees.

Tweedens - soos in die brief aan Smirna - belooft die Here dat die tyd van beproewing nie eindeloos sal aanhou nie. Hy vermaan die gemeente om vas te hou aan wat hulle het, en sê dat Hy gou gaan kom. Ons hoef nie bang te wees nie ... Maar daar is 'n derde wonderlike

belofte wat hier bykom. Tye van beproewing en swaarkry is nie sinlose, leë tye waarvan ons maar net moet hoop dat dit so gou as moontlik sal verbygaan nie. Ons weet uit die geskiedenis dat tye van beproewing dikwels vrugbare tye, tye van groei vir die kerk was. Dit is, het iemand gesê, asof genade op sy beste en vinnigste groei in die winter. Ons hoor dit spesifiek in die eerste deel van vers 10. Die boodskap waaraan die gemeente vasgehou

het word daar beskryf as die “boodskap van My lydsaamheid” (Ou Afrikaanse Vertaling) of “die boodskap van my volharding in lyding” (Nuwe Afrikaanse Vertaling). Die vertalings bring ongelukkig nie die boodskap goed uit nie. Wat die vers wil sê is dat die gemeente verstaan het dat die lyding (en lydsaamheid) van Jesus ’n sentrale plek in die boodskap van die evangelie het. Hulle het verstaan dat niks van die verlossing sou gebeur het as Jesus nie bereid was om vir ons te ly nie. Sy lyding was nie toevallig of onverwags nie; daarsonder sou daar geen evangelie gewees het nie. Verder het die gemeente ook begin verstaan dat tye van beproewing in ons lewens op geen manier los gestaan het van die missionale roeping en taak van die gemeente nie. Dit is nie so dat ons missionale roeping as ’t ware gesuspendeer word vir ’n tyd as ons in beproewing kom nie. Op ’n vreemde manier gebruik die Here juis die tye van beproewing en lyding om sy boodskap tuis te bring by mense. Dit was in die geskiedenis van die kerk dikwels so. Dit was nie hoe ons sukses hanteer het nie, maar hoe ons met lyding geleef gekry het, wat mense aangetrek het na Jesus en die evangelie.

Die mees dramatiese groei van die vroeë Christelike kerk, sê Rodney Stark, het plaasgevind na die ergste siekte-epidemies van daardie tyd. Terwyl almal weggevlug het van die siekes omdat hulle bang was dat hulle sou aansteek, het die Christene gebly en die siekes versorg omdat hulle geglo het dat die Here dit van hulle vra. Baie van hulle het van die siekte aangesteek en inderdaad ook gesterf. Maar tien, twintig jaar na die epidemies is die stories vertel van hoe die Christene die siekes bygestaan en versorg het. En honderde, duisende mense het die evangelie geglo en omhels. Nie omdat hulle gesien het hoe sukses werk nie, maar omdat hulle gesien het hoe die evangelie jou kan help om sinvol, dienend, konstruktief met lyding te leef.’n Uitbeelding van die Koronavirus

4. Beloftes vir nou – en vir altyd

Die brief word, soos die ander, afgesluit met ’n klompie beloftes. Die Here beloof om die wat volhard tot die einde pilare in die tempel te maak. Vir die mense wat gewoond was aan aardbewings en wat selfs vir lang tye buite die mure van die stad gebly was die vastigheid van die tempel en pilare ’n groot aantreklikheid. Die tweede belofte wat bykom het te doen met name en nuwe name. Jesus beloof om die Naam van sy God op hulle te skryf – om te wys dat hulle nou vir ewig aan God behoort. Hy beloof ook om die naam van die nuwe Jerusalem op hulle skryf. Dit moes ’n groot troos vir die gemeentelede gewees

het wat nie altyd seker was of hulle welkom was en volle burgerskap van Filadelfia gehad het. En dan beloof Jesus om ook sy eie Naam op hulle te skryf, die nuwe Naam van Jesus. Dit is 'n teken van die nuwe identiteit wat ons gaan ontvang.

Ek dink dat deur die besondere getuienis en werk van die gemeente die naam Filadelfia ook 'n nuwe betekenis gekry het. Die lewe van die gemeente sou wys wat Filadelfia, liefde vir al die broeders en susters regtig beteken. Die deure wat Jesus oopmaak is altyd deure van liefde. Hy is die God wat aan almal, selfs die ellendigstes onder ons, weer 'n kans wil gee. Daarom reik ons uit na al God se kinders omdat die liefde van Christus ons dring ...

Gesels oor:

1. In die preek is gesê dat Jesus gekom het om die deur oop te sluit en nie in die eerste plek om toe te sluit nie. Daar is ook verwys na Joh 3:17. Praat daaroor of Christene nie te veel dink oor God as iemand wat healtyd nee sê vir goed nie?
2. Die Here gee juis in moeilike tye vir sy kerk geleentheid en oop deure vir getuienis. Kan julle dink aan geleentheid wat dalk juis nou in die tyd by ons verbykom - en wat ons dalk nie sien nie.
3. Gesels oor die storie wat Rodney Stark vertel oor die Vroeë Kerk? Sê dit dalk vir ons iets oor Suid-Afrika en Afrika?

Gebede:

1. Kom ons vra die Here om ons oë oop te maak vir oop deure wat Hy vir ons as gemeente gee.
2. Bid vir mense wat diep geraak word deur siektes en pandemies, en dat die Here ons as sy kerk sal gebruik om 'n deernisvolle verskil te maak.

Die Brief aan die gemeente in Laodisea

**Hoe 'n gemeente so ver kan afdwaal dat hulle verwerplik vir God is en hoe Christus so 'n gemeente weer nuut en bruikbaar kan maak
(Saterdagand)**

Lees Openbaring 3:14-22

1. Wat weet ons van die stad en die gemeente?

Ons kyk vanaand na Johannes se brief aan die gemeente in Laodisea. Laodisea was sowat 70 kilometers suid-oos van Filadelfia geleë en was 'n florerende handelstad. Die stad was nie so groot nie, maar was baie ryk - waarskynlik die rykste van al sewe die stede waarvan ons lees. Die stad het egter groot probleme met water gehad. Daar was nie goeie waterbronne nie en hulle was afhanklik van 'n bron sowat 10 kilometer buite die stad. Dit was egter 'n

warmwaterbron en die probleem was dat teen die tyd dat die water in die stad aangekom het, dit nie meer warm was nie, maar lou.

Oorblyfsels van die antieke waterpype buite Laodisea

<https://holylandphotos.wordpress.com/2015/08/25/neither-hot-nor-cold-new-water-inscription-discovered-at-laodicearevelation-315-and-16/>

Wat weet ons van die gemeente?

Uit die Kolossebrief weet ons dat die gemeente waarskynlik deur Epafras (Kol 4:13) gestig is en gereeld in die huis van ’n vrouelidmaat, Nimfa bymekaar gekom het. Dit wil lyk of baie van die lidmate gedeel het in die rykdom van die stad en kon koop wat hulle wou.

Dit wil ook lyk of daar nie juis vervolging of diskriminasie teen die Christene was nie. Die lidmate het goed ingepas het in die stad en ’n gemaklike lewe gelei het - wat nie altyd so goed is vir ons geloof en toewyding nie. Van al die gemeentes was hierdie een waarskynlik die verste van koers af. En hulle het dit nie, glad nie, besef nie!

2. Die eerste fout van die gemeente: hulle was lou en vir niks bruikbaar nie

Die eerste klag teen die gemeente is die felste. Met ’n duidelike verwysing na die stad se waterprobleem, sê die Here vir die gemeente dat hulle ook lou geword het. Niemand het daarvan gehou om lou water te drink nie. Dit kon jou naar maak. Een van die kommentare sê dat die “uitspoeg” eintlik vertaal kan word met “Julle maak my siek!” .

Dit is ’n kras vergelyking. Maar dit was hoe die Here gevoel het oor waar die gemeente was. Louheid het hier gestaan vir middelmatigheid, halfhartigheid, besluiteloosheid, ’n gebrek aan oorgawe en toewyding. Die gemeente het gehuiwer tussen twee paaie en kon nie besluit wat hulle wou kies en wie hulle wou wees nie. Beale, wat Openbaring sterk missionaal lees, meen dat die vergelyking met die lou water hier beteken dat die gemeente vir niks goed gebruik kon word nie. Met warm of koue water kan jy iets doen, maar lou water is nutteloos, goed vir niks - en kan daarom maar weggegooi word.

Die vergelyking vertel nog ’n storie. Lou water was min of meer kamertemperatuur. As water blootgestel word aan die omgewing neem dit oor ’n tyd die temperatuur van die omringende omgewing aan. Dit is wat die Here vir die gemeente wil sê: julle het julle identiteit verloor en aangepas by die stad. Die stad het nie soos die gemeente geword nie; die gemeente het soos die stad geword.

Die gemeente se louheid was nie al probleem nie. Dit is duidelik uit vers 17 dat hulle ook hulle situasie totaal verkeerd gelees het. Hulle was vol selfvertroue en het goed gevoel oor hulself. Die heel ergste fout van die gemeente - dit wat vir die Here die naaste was om te

sien - was dat hulle gedink het “ons het niks meer nodig nie” . Ons hoor hier iets van die gekheid van die Ryk Dwaas wat as sy skure vol is, dink hy het nou selfs nie eers meer vir God nodig nie.

Die Here se respons hierop is reguit en hard en dit vlek die lewe van die trotse gemeente tot op die been oop. Hulle is nie so ryk en wonderlik as wat hulle dink nie; intendeel hulle is ellendig, beklagenswaardig, arm, blind en naak (vers 17). Hulle het hulle geloof so goed as prys gegee en verruil vir goed wat blink is en mooi lyk, maar eintlik waardeloos is. Dis of die Here dit nie kan verstaan nie, sy kop skud en gril daarvoor.

Maar dan voeg Johannes ’ n merkwaardige sinnetjie by. In vers 19 lees ons dat die Here sê: “Ek bestraf en tug elkeen wat ek liefhet” . Dit is eintlik ongelooflik dat die Here hierdie woorde sê vir die slegste van die sewe gemeentes. Dit is die evangelie! Die Here het nie net die goeie gemeente van Filadelfia lief nie, maar ook hierdie dwase, onbekeerde gemeente in Laodisea. Hy sê dit nie om hulle te verdoem nie, maar om hulle terug te bring op die goeie pad. Die woord wat met tug vertaal word is die woord paideia wat leer of opvoed of formasie beteken. Soms gee die Here ons vir ’ n tydjie oor aan ons slegte besluite - in die hoop dat ons iets sal leer. Dit is soms die medisyne wat die kerk nodig het om weer ons roeping met nuwe oortuiging, dankbaarheid en drif op te neem.

3. Raad vir die gemeente: terug na waar die plek waar julle Jesus verloor het

Die laaste vermaning in die brief is baie verrassend. Jesus teken ’ n prentjie vir die gemeente waar Hyself nie deel is van die gemeente nie maar buite die gemeente by ’ n deur staan en klop! Die deur in die brief aan die Laodisense is ’ n ander deur as die een waarvan ons in die vorige brief gehoor het. Die deur in Filadelfia was die deur tussen die kerk en die wêreld; hierdie deur is die een tussen die kerk en God. Dit is ’ n vreemde prentjie die, want Jesus is nie in die vertrek waar sy gemeente bymekaar is nie, maar Hy staan buite, voor ’ n toe deur! Hoe is dit moontlik? Is Christus nie altyd by ons nie? Ek dink hierdie prentjie wil ons laat verstaan dat ons soms goed doen, goed beplan, selfs goed dink waarmee ons eintlik in effek vir Jesus wegstuur van ons af, waarmee ons dit vir die Here so ongemaklik maak, so teleurstel, so seermaak dat Hy dit nie meer in ons geselskap kan hou nie.

Hier kom Johannes by die eintlike probleem van die gemeente. Julle is louwarm, julle bedrieg julleself - omdat julle Jesus iewers langs die pad verloor het. Dit is julle eintlike moeilikheid! As julle dinge wil regmaak, sal julle hier moet begin! Die ou Engelse prediker Campbell-Morgan het dit goed verstaan toe hy geskryf het: “the only cure for lukewarmness is the re-admission of the excluded Christ” . Dit is so belangrik om die punt goed te hoor. Ons gaan nie louheid afskud deur op ons tande te byt en harder te probeer om warm te wees nie; ons gaan ook nie van ons selfbedrog ontslae raak deur vir

ons onself te sê dat ons dit nie meer moet doen nie. Beide hierdie probleme sit dieper gewortel as wat ons besef. Die waarheid is dat net Christus ons hiermee kan help.

Daarom is die regte plek om te begin om Jesus se klop en veral sy stem te hoor, die deur oop te maak en Hom in te nooi - dalk weer in te nooi, of Hom dalk vir die eerste keer regtig in te nooi! Die Here sê dit vir die gemeente, maar ook vir individue in die gemeente. Ook in vir individue in ons gemeente.

4. Gemeenskap met die Drie-enige God: erediens en die begin van sending

Dit was vir my verrassend dat Eugene Peterson meen dat die laaste gemeente, Laodisea, moes leer om God te aanbid en te eer. Ek was verbaas omdat 'n mens in jou eerste kyk na die brief nie veel oor erediens en liturgie hier raaksien nie. As jy later dieper lees sien jy die helder verwysing na die Nagmaal hier aan die einde van die brief - "ek wil inkom en met julle maaltyd hou". Die brief begin ook met 'n verwysing na Jesus as die "Amen" van die kerk - ook 'n term wat gewoonlik in die erediens gebruik is. Peterson verduidelik sy stelling na twee kante. Die gemeente moes nie net leer om die Here in die erediens met hulle monde te aanbid nie; hulle moes ook leer om die Here te eer met die dinge wat hulle besit het! Hulle het dit nie gedoen nie, skynbaar omdat hulle gedink het dat wat hulle het aan hulleself behoort. Hulle moes leer dat ons en wat ons het en ontvang het, nie aan ons behoort nie, maar in die diens staan van die Here en sy koninkryk.

Peterson is natuurlik reg. As die gemeente van Laodisea uit die greep van louheid wou kom, bruikbaar wou word en hulle missionale roeping wou opneem, sou dit daarby moes begin dat hulle meer tyd in die teenwoordigheid van Christus spandeer. Hulle sou sy roepstem moes hoor en Hom moes innooi. Hulle sou sy uitnodiging om saam aan die tafel te kom sit moes aanvaar en hulle sou tyd moes neem om na Hom te kyk en na Hom te luister. Dan sou hulle sy heerlijkheid weer begin sien - wie Hy werklik is: die ware en geloofwaardige getuie van God en van God se liefde; die Een wat besig is om 'n nuwe hemel en aarde te skep; die Een wat vir ons wit klere kan gee, die een wat baie meer goud en silwer as al die banke van Laodisea het; die een ons oë kan oopmaak om onself, die wêreld en God beter te kan sien; die Groot Amen, die Een wat op die troon sit en die Een wat tegelykertyd besig is om tussen die kandelare te wandel. As ons Hom helder sien, sal ons louheid verdwyn en sal ons gemeentes wees wat onself met vreugde gee vir die ons missionale taak.

Gesels oor:

1. Dalk is die grootste fout van baie kerke in ons land dat die Here halfhartig dien. Bespreek die stelling en help mekaar om die redes hiervoor te verstaan.
2. Die Christendom gaan nie oor godsdiens nie, maar oor 'n diep, egte verhouding met Jesus. Deel met mekaar oor hoe julle oor Jesus dink en voel.

3. In al die briewe word die gemeentelede opgeroep tot bekering. Dink julle die Here sê dit ook vir ons? Kom ons deel in die groep oor wat ons dink bekering nou vir ons persoonlik beteken?

Gebed:

Kom ons vra die Here om ons oë oop te maak vir Jesus en Hom weer in te nooi in ons lewens.

Kom ons bid vir die gemeenskap van gelowiges, binne die gemeenskap met die Drie-enige God.

Die Heilige Gees neem die heil van Jesus na die uithoeke van die wêreld en skakel die gemeentes in by die proses